

Fiskeribladet Fiskaren 11 april 2019

<https://fiskeribladet.no/nyheter/?artikkel=66397>

MÅ INVESTERE: Kjell Ingebrigtsen, leder i Norges Fiskarlag, mener det må satses mer på å fornye fiskeflåten her til lands, slik at fiskerne kan ta bedre vare på fisken og ressursene. Foto: Lisabeth Karlsen

La mer investeringsvilje i fiskeflåten: - Trenden må snus

I sjømatnæringen satses det nå langt mer i havbruk og industri enn på fiske og fangst. Ap peker på fiskeriene som satsingsområde i LoVeSe-vedtak.

Politikk

Nils Torsvik 11. april 2019 05:00 **Oppdatert:**
11. april 2019 08:14

Arbeiderpartiets nei til konsekvensutredning av oljeutvinning i Lofoten, Vesterålen og Senja (LoVeSe) er blitt godt mottatt i fiskerikretser. Leder Kjell Ingebrigtsen i Norges Fiskarlag ser for seg økt oppmerksomhet mot investeringer i fiskeflåten.

[LoVeSeier for kystdelegatene i Arbeiderpartiet](#)

Fornye flåten

- Selv om det har vært en viss fornying i fiskeflåten de siste årene, ser vi at gjennomsnittsalderen i flåten fortsatt er svært høy, sier Ingebrigtsen til Fiskeribladet på telefon fra St. Petersburg i Russland, der han deltar på Russlands internasjonale arktiske konferanse Arctic Territory of Dialogue.

I Aps landsmøtevedtak går det frem at de ser for seg en utvikling av andre næringer i havområdene utafor LoVeSe. De viser til fiskeri, reiseliv og utvikling av fornybare ressurser som næringsområder det er mulig å videreutvikle.

Økt konkurranse

Ingebrigtsen ser at det kan både by på nye muligheter for fiskeriene, men også at nye satsingsområder, som havvindmøller, kan by på utfordringer knyttet til økt konkurranse om havområder.

- Skal vi lykkes med havvind-prosjektene, må de tilpasses fiskeriene. For fiskerne er det viktig å beskytte fiskefelt og gyteområder for viktige fiskearter som torsk og sild mot utbygging av havvind, sier han.

Med slike prosjekter er det ikke bare plasseringen av turbinene, men også kabler for ilandføring av strømmen som produseres som kreve plass, viser han til.

[LoVeSeier for kystdelegatene i Arbeiderpartiet](#)

Investerer i havbruk

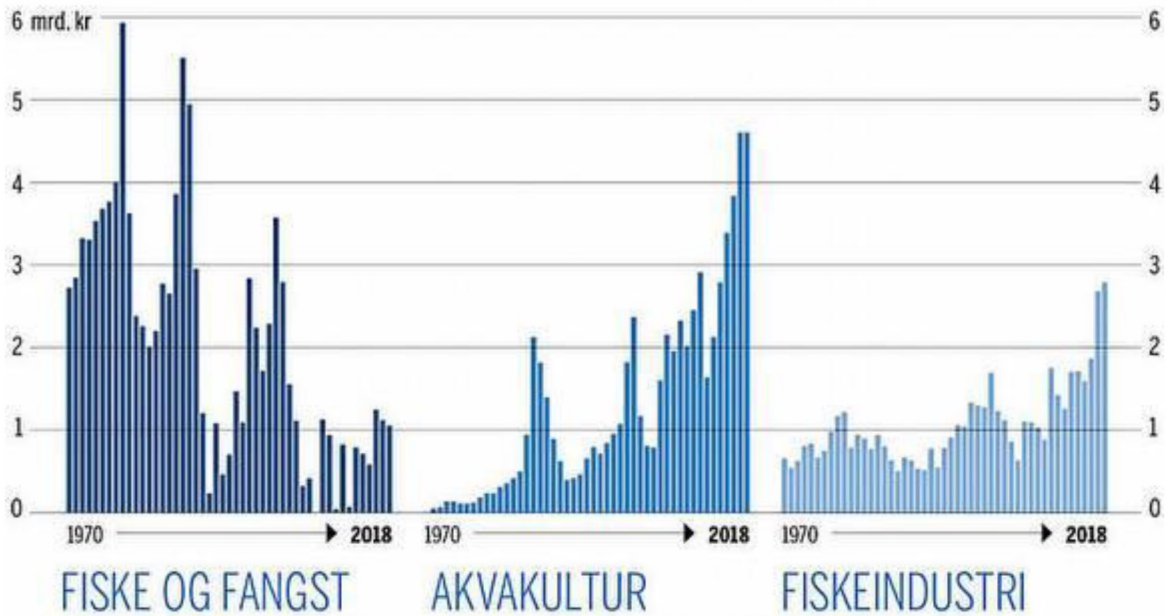
Siden 2012 har det vært en økt investeringslyst i sjømatsektoren, også i fiskeflåten, men langt mer i fiskeindustri og havbruk i Norge. I årene fra 2012 til 2018 økte sjømat-investeringene fra 3,2 milliarder til 8,9 milliarder, viser tall fra forskningssenteret Norce, som har utarbeidet en rapport på oppdrag av Sjømat Norge.

Av en samlet investering på nær 7,3 milliarder kroner i 2016 var 1,8 milliarder, tilsvarende 23 prosent, investert i Nordland. Mest knyttet til akvakultur, der det ble investert for 1,2 milliarder kroner i havbruksanlegg, mens det ble investert 304 millioner kroner i fiskeindustrianlegg og 271 millioner kroner i fiske og fangst.

INVESTERINGER I FISKE OG FANGST, AKVAKULTUR OG FISKEINDUSTRI

Investeringer fra 1970 til 2018, i milliarder kroner, og faste 2018-priser.

Kilder: SSB og NORCE/UiS

grafikk: Kay Åge Strøm-Grøtan

Grafikk: Kay-Åge Strøm-Grøtan

Skygget for andre

Ingebrigtsen ser at den politiske kampen knyttet til olje- og gassutvinning i LoVeSe har skygget for utviklingen av andre næringsvirksomheter i dette området. Også for utviklingen av fiskeriene, som han mener er blitt skjøvet lenger bak i rekken av satsingsområder.

Han mener at det nå vil åpnes for en annen argumentasjon i næringsutviklingen i disse områdene og håper at det vil føre til økt satsing også på utdanning og kompetanse knyttet til fiskeri, for å sikre en god rekruttering til næringen.

[Femdobling av verdiskapingen i sjømat krever formidable investeringer](#)

På lavmål

På landsbasis har investeringene i fiske og fangst lenge vært på et lavmål. Mens det i 1970-årene ble investert opp mot seks milliarder i fornyelse av fiskeflåten (målt i 2018-kroner), og i snitt lå på nær 3,7 milliarder i dette tiåret, har investeringene i tiåret etter 2008 i snitt vært litt over 0,7 milliard kroner og variert mye fra år til annet, viser tallene fra Norce.

Siden toppåret 1978 da det ble investert cirka 5,9 milliarder kroner i fiske og fangst-sektoren har det vært en nedgang på 82,23 prosent.

Både i 2010 og 2012 var investeringene i fiskeflåten nær null, for å øke til over 1,2 milliarder i 2016. Nordland har vært det fylket hvor fiskerne har investert mest i båter og utstyr. I snitt er det fra 2008 til 2016 investert 135 millioner kroner årlig i fiske og fangst i dette fylket.

Dette er mer enn fiskebåteiere i Hordaland og Møre og Romsdal har investert i disse årene, men Ingebrigtsen håper at investeringene i fiske og fangst vil øke ytterligere i årene fremover både i Nordland og ellers i landet.

Investeringer i fiskeflåten

Totalt har det blitt investert for nesten 12 milliarder kroner 2008-2019. Det bygges nå flere båter.

Bygging av dyre krillfartøy vil også føre til et hopp i investeringene. Antarctic Endurance alene kostet 1,1 milliarder kroner.

I perioden 2011-2015 var det stortilt bygging av havfiskefartøy, mens de siste årene har investeringene dreiet seg mer mot mindre kystfartøy.

De siste 5 årene har investeringer i kystfiskefartøy/sjarker økt betydelig. Denne utviklingen er drevet av en ny sjarkforskrift som kom i 2014.

Ikke minst har en god lønnsomhet gjort det mer interessant å bygge nytt fremfor å vedlikeholde.

I følge en rapport fra Bellona, Nelfo, Elektroforeningen og Siemens (2017) er alderen på kystfiskeflåten høy; 60 prosent er eldre enn 30 år.

Subsidiering fra ENOVA har også gjort elektrifisering konkurransedyktig.

De siste årene har også mye av investeringene i fiskeflåten gått til maskiner og utstyr og FoU som følge av bygging av mer avanserte trålere.

Kilde: Norce/UiS

Kommet dårligst ut

Mens snittet for investeringer i fiskeflåten det siste tiåret har ligget litt over 0,7 milliarder kroner, har snittet for investeringer i akvakultur vært nær 3 milliarder årlig og i fiskeindustrien over 1,6 milliarder kroner.

Både for havbruk og fiskeindustri er dette en kraftig økning målt mot tidligere investeringer. Mens det i snitt ble investert 0,6 milliarder knyttet til akvakultur og under én milliard i fiskeindustrien det siste tiåret, har fiskeflåten kommet langt dårligere ut.

En utvikling Ingebrigtsen mener bør snus.

- Vi må sørge for å ha en moderne og effektiv fiskeflåte, slik at vi kan ta vare på ressursene og råstoffet på en god måte i fremtiden, sier fiskarlagslederen.

Blått taktskifte

- Blått taktskifte er navnet på Sjømat Norges strategi for å doble sjømatnæringen innen 2030.
- Dette er mulig under forutsetning av at næringen løser bærekraftsutfordringene og leverer lokale ringvirkninger, samtidig som myndighetene legger forholdene til rette gjennom et hensiktsmessig lov- og regelverk, et fornuftig skatteregime og internasjonal markedsadgang.
- [Regjeringens perspektivmelding \(2017\)](#) slår fast at Norge må skape 300.000 nye arbeidsplasser innen 2030, mens [SSBs beregninger](#) viser at eksporten må dobles (750 milliarder kroner) innen 2040 for å opprettholde velferden på dagens nivå.
- Begge deler vil kreve store omstillinger. Heldigvis har vi også et hav av muligheter.

Kilde: Sjømat Norge

- [Femdobling av verdiskapingen i sjømat krever formidable investeringer](#)

